

מתווה התאמות לשנת לימודים תשפ"ד
מגמת עיצוב שיער וטיפול החן, סמל מגמה 2810
מסמך התאמות עבור מקצוע מוביל: "יסודות בעיצוב שיער"

המסמך מבוסס על הנחיות של משרד החינוך לשנת הלימודים תשפ"ד לקראת ארגון הלמידה.

מיקוד פרקי הלימוד במקצוע מוביל עיוני "יסודות בעיצוב שיער"
עבור תלמידי כיתה י' לשנת תשפ"ד ועבור תלמידי כיתה יא לשנת תשפ"ד
לקראת בחינת בגרות חיצונית 70% שאלון 778381 בשנת תשפ"ד

תלמידי כיתה י' ותלמידי כיתה יא' ילמדו לפי המיקוד המפורט בתכנית לימוד זו:

מיקוד פרקי הלימוד במקצוע מוביל "יסודות בעיצוב שיער" שאלון 778381-תשפ"ד

מיקוד פרקי הלימוד בספר הלימוד - בתורת המקצוע עיצוב שיער			
תוכנית הלימוד	נושאים/פרקים בספר הלימוד	תתי פרקים נלמדים	פרקים/תתי פרקים/נושאים לא נלמדים בתשפ"ד
תורת המקצוע	בטיחות במספרה ותקנות רישוי עסקים - כיתה י'		
	בטיחות	בטיחות במספרה; נהלי בטיחות- עמ' 249 בטיחות תלמידים בסדנה - משרד החינוך (חדש)	
	תקנות רישוי עסקים	תקנות רישוי עסקים במספרות- נספח בספר הלימוד- עמ' 255	
	חלק א - מבוא ויסודות המקצוע - כיתה י'		
	פרק 1 מבוא ויסודות המקצוע עמ': 7-15	תת פרק: דרישות המקצוע- ידע והבנה, התמדה והתאמה הספר במקום עבודתו הספר והלקוחות התנהגות הלקוחות טיפול לקוחות- מאפיינים מרכזיים של הקבוצות תהליך מתן השירות ללקוחות	תת פרק: פרסום ושיווק מספרה-עמ' 14
	פרק 2- ההיסטוריה של תרבות השיער עמ': 16-29	ההיסטוריה של תרבות השיער	פרק 2 לא יכלל בבחינת בגרות 70% - עמ' 16-29
	חלק ב- היגיינה במספרה- כיתה י'		
	פרק 3 היגיינה במספרה עמ': 33-40	היגיינה- הגדרה כללי היגיינה האישית- כללי ניקיון וטיפול אישי מניעת מחלות המקצוע - בדגש על אלרגיה מחלות עור - בדגש על אקזמה מחלות דרכי הנשימה - בדגש על תרסיסים	

	ואבקת הבהרה בעיות רגליים וגב - בדגש על יציבה היגיינה סביבתית - בדגש על הדבקה ישירה או הדבקה עקיפה. תנאי היגיינה הכרחיים במספרה: אוורור ואור/ ציוד/ מגבות/פסולת/סדר וניקיון/ לקוחות עם נגעים. ניקוי וחיטוי (פעולות מושגים ודוגמאות)	
תת פרק: התרבות הנגיפים - עמ' 47 תת פרק: הפטריות כמזיקים- עמ' 48	גורמי זיהום סמויים וגלויים גורמי זיהום סמויים: חיידקים בדגש על צורות- קוקי בצילי ספירלי - הגדרות בלבד התרבות חיידקים תופעת הנביגה חיידקים פתוגניים מחוללי מחלות- הגדרה חדירת חיידקים לגוף מקורות הדבקה והפצה וירוס/ נגיף - הגדרה הנגיף כמחולל מחלות גורמי זיהום גלויים: הגדרה של ביצי כינה, כינה ומחלת הכינמת הגדרה של קרצית ומחלת הגרדת חיסון ומניעה- חיסון פעיל חיסון סביל- הגדרות	פרק 4 גורמי זיהום סמויים וגלויים עמ': 41-51
חלק ה - התאמת תספורות ותסרוקות- כיתה י'		
תת פרק: התאמה לצורות אף שונות- עמ' 216 תת פרק: התאמה לעיניים, למרכיבי משקפיים- עמ' 216-217	התאמה למבנה ראש: ראש סגלגל; ראש צר ושטוח מאחור; ראש מחודד, עורף נסוג; קודקוד שטוח; ראש קטן התאמה למבנה פנים: סגלגל(אובלי) ; עגולות; מרובעות ; מאורכות;משולש/לב התאמה לצדודיות	פרק 24 התאמת תספורות ותסרוקות עמ': 213-215
חלק ה - צבעי השיער לסוגיהם- כיתה י'		
תת פרק: צבעי שיער מתכתי יתרונות וחסרונות- עמ' 170	צבעים טבעיים: צבע צמחי בדגש רק על החינה צבע טבעי מתכתי- הגדרה בלבד צבעים סינטטיים: צבע זמני (שטיפות צבע) צבע תמידי למחצה צבע תמידי הרכב הצבע התמידי- בקצרה הצביעה והשפעתה על השיער נזקי הצבע רגישות לצבע- מבחן רגישות טבלת השוואה בין הצבע הטבעי לצבע הסינטטי יתרונות וחסרונות	פרק 20 שינוי צורה- צבעי השיער לסוגיהם עמ': 169-177

חלק ה - שינוי צורה - צבע , הבהרה,סלסול,החלקה - כיתה יא		
פרק 21 לוח הצבעים ותהליך הצביעה עמ':178-189	מעגל הצבעים: צבעי יסוד, צבע משנה וצבעים נוגדים קטלוג צבעים (וולה) - צבעי בסיס- טון בהירות : 1-10 צבעי גוון 9-1; צבעים מבהירים אבחון - אבחון מבנה השיער- בדגש על הקוטיקולה (בשיער טבעי/ שיער זכוכיתי כמו שיער שיבה/ שיער צבוע / שיער מובהר אבחון- עובי השערה- דק/בינוני/עבה אבחון נקבוביות - רמת ספיגות החומר צביעת שיער- ההכנות לצביעה; תהליך הצביעה צביעת שורשים בעיות בצביעת שיער לבן- בדגש על פיגמנטציה או צבע מוגבר	
פרק 22 הבהרת שיער עמ':190-196	מטרות הבהרת שיער אמצעי בטיחות בשימוש בהבהרת שיער השפעת ההבהרה על השיער - דרגות ההתבהרות סוגים של חומרי הבהרה- אבקה ; שמן; משחה הבהרת שיער- בדיקת הקרקפת/ מבחן רגישות/הכרת התכשיר הוראות יצרן/קצוות לניסוי/ הגנה על הלקוחה/ הכנת התכשיר/ שלבי ביצוע ההבהרה/ מעקב שיטות להבהרת שיער- כובע / נייר כסף. בלאייאג' / אומברה) שיטות חדשות מידע במצגת)	תת פרק : שיטת המסרק והפורמייקה- עמ' 193 תת פרק: פסים בטכניקת סלסול- עמ' 194
פרק 23 שינוי צורה - שינוי מבנה השערה על ידי סלסול שיער החלקת שיער עמ':197-212	סלסול- הגדרה אמצעי בטיחות בשימוש בתכשירי סלסול הרכב התכשיר- החומר המחזר בתהליך החיזור הרכב התכשיר החומר המקבע בתהליך החימצון ביצוע סלסול - אבחון השיער לפני סלסול השפעות על הסלסול- גודל הגלילים משפיע על גודל התלתל, הליפוף תהליך ביצוע הסלסול גורמים המשפיעות על הסלסול החלקת שיער- מכני וכימי סוגים ושיטות	תת פרק : ההיסטוריה של הסלסול- עמ'197-198 תת פרק: סוגים שונים של תכשירי סלסול- עמ' 201- 202

מיקוד פרקים מתוך ספר הלימוד בתחום הביולוגיה - בזיקה למקצוע			
מבוא לביולוגיה	נושאים-פרקים	תתי נושאים	פרקים/ותתי פרקים/נושאים לא נלמדים
מבוא לביולוגיה	חלק ג'- גוף האדם -כיתה י'		
	פרק 5 התא עמ':55-57	מבנה התא- המעטפת; הפרוטופלזמה; גרעין התא (DNA) חלוקת התא - ההבדל בין מיטוזה למיטוזה:חלוקה של תאים רגילים- מיטוזה; חלוקה של תאי המין- מיטוזה	תת פרק: שלבי חלוקת התא: פרופאזה/מטפזה/אנפזה/טלופזה- עמ' 56
	פרק 6 רקמות הגוף עמ':58-66	רקמות הדם- מערכת הדם- (הגדרה מבנה ותפקיד) סוגי תאי דם- כדוריות אדומות כדוריות לבנות טסיות דם- הגדרה מבנה ותפקיד כלי הדם- עורקים נימים וורידים- הגדרה מבנה ותפקיד הלב ומחזור הדם- הגדרה מבנה ותפקיד- מחזור הדם הגדול מחזור הדם הקטן אספקת דם לעור - מערכת הדם המזינה , מערכת הדם מווסתת	תת פרק: רקמת חיפוי- עמ' 58 תת פרק: רקמת משען- רקמת חיבור/רקמת שומן; רקמת סחוס- עמ' 58-59 תת פרק: רקמת עצם/ השלד - עמ' 59-60 תת פרק: רקמת שרירים, הלב- עמ' 61 תת פרק: רקמת עצבים- עמ' 62 תת פרק: מערכת הלימפה- עמ' 66
	פרק 7 עמ':67-71	המערכות המפעילות את הגוף	לא ילמד
	חלק ג'- גוף האדם - כיתה יא'		
	פרק 8 העור עמ':72-85	העור- הגדרה מבנה ותפקידי העור <u>גורמים המשפיעים על העור- גורמים סביבתיים- אקלים; קרני שמש; עומסים כימיים; זיהום סביבתי; שימוש בחומרי טיפוח לא מתאימים.</u> <u>גורמים תורשתיים ובריאותיים-</u> נטיה תורשתית; תהליכי הזדקנות; הפרעות הורמונליות; עומסים נפשיים; הפרעה בחילוף החומרים. מבנה העור- שלוש שכבות עיקריות: אפידרמיס , דרמיס והיפודרמיס <u>אפידרמיס-</u> הגדרה מבנה הרכב ותפקיד <u>דרמיס-</u> הגדרה מבנה הרכב ותפקיד <u>היפודרמיס-</u> הגדרה מבנה הרכב ותפקיד מושגים מרכזיים: תאי מלנוציטים; בלוטות זיעה; בלוטות החלב; סבום השפעת קרני השמש על העור- סיכום עור הקרקפת -שיער ועור שמנים; עור יבש ורגיש; שיער ועור עם קשקשים	תת פרק: טפולות עור חיצוניות- ציפורניים; ליקויי ציפורניים- עמ' 79-80

	תורת השערה- השיער/ השערה- הגדרה מבנה ותפקיד סוגי שיער- פלומתי וסופי והכוונה גם לשיער יבש /שמן/פגום/בריא- נקבוביות השיער מיני שיער- עבה, בינוני ודק צורות שיער- חלק גלי מסולסל מבנה השערה- שני חלקי השערה: גוף השערה ושורש השערה גוף השערה- גבעול השערה- שכבות: קוטיקולה ; קורטקס ; מדולה <u>קוטיקולה- הגדרה מבנה הרכב ותפקיד,</u> <u>קורטקס- הגדרה מבנה הרכב ותפקיד</u> <u>מדולה- הגדרה מבנה הרכב ותפקיד.</u> שורש השערה- הגדרה הרכב מבנה - תאי מטריקס;זקיק השערה;בצלית השערה;פיטמה; נימי דם; שריר זוקף השערה; בצלית; בלוטות חלב-סבום שליבים במחזוריות צמיחת השערה- אנגן ; קטגן ; טלוגן תכונות השיער- גמישות, ספיגות, חוזק, ספיחות, תכונה היגרוסקופית - ספיחת נוזלים חלבון הקרטין- הגדרה מבנה ותפקיד ההרכב הכימי של השערה-פחמן, חמצן, חנקן, מימן וגופרית הפיגמנטים בשערה- נותנים את הצבע לשיער, נמצאים כגרגירים בתוך בועות בין סיבי הקרטין. הפיגמנטים מכילים צבעים:מלנין (שחור+חום) ופאומלנין (אדום+ צהוב) קשרים כימיים בשערה- קשרי מימן; קשרי גופרית(קשרים דיסולפידיים); קשרים יוניים במלח השפעת תכשירים כימיים על השערה	פרק 9 השיער עמ':92-86	
תת פרק: שעירות יתר; טיפול בשעירות יתר - דפלציה ואפילציה. שיטות להרחקת שיער - לצמיתות- עמ' 98-100	קשקשת- הגדרת התופעה והגורמים, ההבדל בין קשקשת דלקתית לקשקשת טבעית התקרחות-סוגים של התקרחות- הגדרת התופעה והגורמים נשירת שיער- הגדרת התופעה והגורמים- בשלב הטלוגן ובשלב האנגן נשירה מוקדית- אלופציה אראטה, נשירה כתוצאה מפגיעה בשיער האפרת שיער- טבעי ולא טבעי לבקנות- חוסר מוחלט ב פיגמנט בעיניים בעור ובשיער קצוות מפוצלים ושיער פגוע- פגיעות מכניות;השפעת תכשירים;השפעות סביבתיות	פרק 10 ליקויי שיער עמ':100-93	

מבוא לכימיה	נושאים / פרקים בספר הלימוד	תתי נושאים נלמדים בכימיה בזיקה לעיצוב שיער	פרקים/תתי פרקים/נושאים לא נלמדים
מבוא לכימיה	חלק ד'- כימיה כללית- אי אורגנית, כימיה אורגנית - כיתה י'		
	פרק 11 עולם החומר עמ': 103-108	מושגי יסוד: חומר/ נפח / מסה/ יסוד / - הגדרת מושגים מצבי צבירה של חומרים- מוצק; נוזל ; גז שינוי מצבי צבירה על ידי שינוי טמפרטורה: התכה; הרתחה; עיבוי והקפאה מיון חומרים, לפי תכונות (קשיות, צבע, ריח, טעם, מוליכות חום מוליכות חשמלית, ברק ונדיפות) תערובת, תמיסה, תרכובת- הגדרת מושגים עם דוגמאות פירוק כימי	תת פרק: אלקטרוליזה של המים- עמ' 108
	פרק 12- האטום והטבלה המחזורית עמ': 109-116	הגדרת המושגים : אטום/ טבלה מחזורית/ מולקולה/ יסוד	לא ילמד
	פרק 13 מתכות ואל מתכות עמ': 117-120	הגדרת המושגים: מתכות ; אל מתכות; תחמוצות; תחמוצת מתכתית ; תחמוצת אל מתכתית	
	חלק ד'- כימיה כללית- כיתה יא'		
	פרק 14 חומצות ובסיסים עמ': 121-124	חומצות ובסיסים- תרכובת חומצית תרכובת בסיסית (הגדרה ודוגמאות בתחום המספרה), בטיחות בעבודה עם חומצות ובסיסים , השפעת חומרים - השפעת החומצות והבסיסים על השיער סתירה כימית במספרה- הגדרה , דוגמה מתחום המספרה: סלסול והחלקה	
	פרק 15 רמת חומציות Ph עמ': 125-130	רמת חומציות ערך-pH (טווח/סולם/ ערך pH)- הגדרה ודוגמאות ה pH בגוף האדם - עור ושיער השפעת ה pH על מבנה השערה ובריאותה.	תת פרק: אמצעים לבדיקת - pH עמ' 125-26 תת פרק: רמת pH בגוף האדם - רקמת הדם/ קיבה/ עיניים- עמ' 126-127
		חיזור וחמצון- הגדרה תחומי - pH בתכשירים שונים במספרה	תת פרק: pH תמיסת סלסול - עמ' 128
	פרק 16 עמ': 131-135	הגדרת המושגים: מים רכים ומים קשים	
	פרק 17 תרכובות בשירות	תרכובות בשירות המיספרה, תכשירים במספרה המכילים מי חמצן. תכשירי	

	הבהרה, תכשירי קיבוע (מנטרל), מים, מסירי צבע, חומרי ניקוי, חומרי חיטוי	המספרה עמ': 136-138	
	אופן השימוש בתכשירי מי חמצן, ריכוז של 30% פרהידרול- הגדרה ריכוזים ושימושים שונים של קרם חמצן במספרה. כללי הטיפול במי חמצן.		
	האמוניה בשירות עיצוב שיער - השפעה על השיער; בדגש על אמונים תיגליקולט		
לא ילמד -עמ' 141-151		פרק 18 הכימיה האורגנית והפחמן עמ': 141-151	
תת פרק: אבות המזון- תרכובות אורגניות מיוחדות: סוכרים- עמ' 152-154 שומנים- עמ' 155-156	שומנים- סבון ודטרגנטים הסבון והמים הקשים	פרק 19 אבות המזון- תרכובות אורגניות מיוחדות עמ': 155-157	
תת פרק: אנזימים- עמ' 162-164	חלבונים- החומצות האמיניות הקרטינים- חלבוני הקרטין השפעת פעולות כימיות על קרטין השיער - בתהליך הסלסול וההחלקה - חיזור: פתיחת גשרי הגופרית וחימצון: יצירה מחדש של גשרי הגופרית	עמ': 158-161	

הפרקים/תתי הפרקים העיקריים שלא ילמדו במלואם במקצוע מוביל עיוני"סודות בעיצוב שיער"בתשפ"ג

עמודים	פרקים/תתי פרקים לא ילמדו בתשפ"ג	כיתה י'
16-29 215-117	כל פרק 2- ההיסטוריה של תרבות השיער פרק 24- תת פרק: התאמת תספורות ותסרוקות אפים/עיניים /למרכיבי משקפיים	תורת המקצוע
58-66 67-71	פרק 6- תת פרק: רקמות: חיפוי/משען/עצם/שריר/עצבים/בלוטת הלימפה כל פרק 7- המערכות המפעילות את הגוף	מבוא לביולוגיה
109-116	כל פרק 12- האטום והטבלה המחזורית	מבוא לכימיה

עמודים	פרקים/ תתי פרקים לא ילמדו בתשפ"ג	כיתה יא'
197-198 98-100	פרק 23- סלסול- תת פרק: ההיסטוריה של הסלסול פרק 10- ליקויי שיער- תת פרק: שערות יתר	תורת המקצוע
79-80	פרק 8- תת פרק - טפולות חיצוניות הציפורניים	מבוא לביולוגיה
141-151	כל פרק 18- הכימיה האורגנית והפחמן פרק 19 תת פרק- סוכרים, שומנים; אנזימים	מבוא לכימיה